

ELŐSZÓ

Ajánljuk ezt a könyvecskét turistáknak és nyelvtanulóknak, kezdőknek és haladóknak, egyáltalán mindazoknak, akiket érdekel Lengyelország és a lengyel nyelv. Ha az olvasónak nincs elegendő kedve vagy bátorsága ahhoz, hogy a mondatokat kiejtse, elég, ha az utcán, boltban vagy társaságban csak rámutat a kiválasztott mondatra: így is létrejöhet a „beszélgetés”, s könyvünk betöltötte küldetését.

Reméljük, hogy a turistáknak segítséget nyújt majd a pályaúdváron való tájékozódásban és szálláskeresésben éppúgy, mint a rövidebb vagy hosszabb beszélgetésekben. A lengyelül tanulóknak azt ajánljuk, előbb válasszák ki az egyszerűbb, általánosabb mondatokat, s csak azután térjenek át a nehezebb, összetettebb szerkezetekre. A könyvet olyan témák, helyzetek szerint építettük fel, amelyek az életben, a beszélt nyelvben leggyakrabban előfordulnak, az általánostól haladva a konkrétabb felé. Egy-egy téma áttekintését megkönnyítik a mondatokat követő szöszedetek, amelyek a „nyelvi elsősegély” szerepét is betölthetik. Egyes szavak és kifejezések a különböző fejezetekben ismétlődnek, hiszen ugyanarra a szerkezetre a legkülönbözőbb helyzetekben lehet szükségünk.

Mivel könyvünk a beszélt nyelvet követi, nem mindig fogják megtalálni a szigorúan vett, szó szerinti megfeleltetéseket, ehelyett inkább mindkét nyelvnek az adott helyzetben leggyakrabban használt jellegzetes kifejezéseit adtuk meg. A színház című részben például a „*Hogy tetszett az előadás?*” kérdésre a válasz magyarul: „*Kitűnő volt. Nagyon tetszett.*” Lengyelül: „*Jestem zachwycony (zachwycona)*”, szó szerint: „*El vagyok ragadtatva*”. Ezt a fordulatot magyarul csak ritkán, illetve egészen más értelemben használjuk, míg az adott helyzetben a lengyel mondat természetes.

A / jellel elválasztott szavak a szöszedetben a hímnemű, illetve nőnemű alakot jelölik, pl.: „*egyetemi hallgató – student/studentka*”. A szövegben a nőnemű alakot – néha egész mondatokat vagy mondatrészeket – zárójelben adjuk meg, pl.: „*segíték Önnek – pomogę panu (pani)*”.

A lengyel kiejtés ismertetésétől eltekintve, nem alkalmaztunk sem fonetikai jeleket, sem átírást, mert a lengyel helyesírás a magyarhoz hasonló elveket követ, vagyis egy betű, illetve betűkapcsolat általában mindig ugyanazt a hangot jelöli.

Külön felhívjuk olvasóink figyelmét a nyelvtani áttekintés végén lévő *Néhány általános megjegyzés* című részre. Itt ugyanis a lengyel nyelvhasználat olyan sajátosságait igyekeztünk pontokba szedni, amelyek tapasztalataink szerint a magyaroknak a legtöbb gondot okozák.

Könyvecskénk elődje, Varsányi István *Lengyel társalgási zsebkönyve* 1957-ben jelent meg. Azóta sokat változott a világ, s vele a nyelv is. Ennek ellenére ez a könyv a *Tanuljunk nyelveket!* sorozat eddig megjelent többi kötetével együtt, sok segítséget nyújtott munkánkhoz.

A szerzők